

PROGRAMA SANITARI

L'Alt Urgell millora la vida dels diabètics amb el 'Pacient expert'

ACN / FERRAN GARCIA QUERALT

En el segon any d'aplicació del programa a l'Alt Urgell, hi han participat una vintena de pacients dividits en dos grups, un de matí i un altre de tarda. A l'Alt Urgell, actualment hi ha uns mil malalts diagnosticats sobre una població d'uns 16.000, això és un 6,25% de la població, una mica per sota de la mitjana nacional situada entre el 10 i l'11 per cent de la població.

Un dels malalts de diabetis que ha participat en el programa, Mari Carmen de Mato, ha manifestat estar «molt satisfeta» per la participació del programa. Per a Mato, va ser un xoc quan li van diagnosticar la malaltia, tot i gràcies al Pacient expert ha explicat que ha conegut «millor la malaltia, el que s'ha de menjar, l'exercici que s'ha de fer o les seves conseqüències».

BENEFICIS // El pacient expert a l'Alt Urgell ha estat Joan Tuset, president de la delegació de l'Alt Urgell de l'Associació de diabètics de Catalunya. Per Tuset el programa «és molt beneficiós tant per als pacients com per a mi. Ells perquè poden conèixer problemes de la vida diària amb què m'he trobat i jo puc aprofundir en el coneixement de la malaltia».

Per a l'infermera encarregada del programa a l'Alt Urgell, Teresa Ferrer, el programa ajuda al coneixement de la malaltia, ja que «molts cops els malalts tenen vergonya de preguntar al metge o la infermera, en canvi, en el curs exposen els seus dubtes al pacient expert ja que és com ells».

►► Joan Tuset explica en una de les sessions les seves experiències.

Èxit de participació i resultats en dos anys que fa que s'aplica

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL
EL PERIÒDIC

Els diabètics de l'Alt Urgell han millorat la seva qualitat de vida, coneixements i hàbits saludables de la seva malaltia gràcies a l'aplicació del programa del Pacient expert. El programa consisteix en fomentar l'autocura amb l'ajuda d'un pacient amb més experiència que aconsella i explica els seus coneixements sobre la malaltia. L'aplicació del programa ha fomentat la millora del compliment terapèutic, ha disminuït el nombre de visites al metge, el nombre d'ingressos hospitalaris i les visites a urgències. La responsable del programa a la Seu, la doctora Isabel Domingo, ha expressat la seva satisfacció pels resultats i «per haver pogut millorar la vida dels diabètics».

El Pacient expert és un programa de nou sessions teòriques i pràctiques d'una hora i mitja en què els malalts de diabetis, en el cas de l'Alt

Urgell, poden conèixer la seva patologia explicada per un afectat amb més experiència que ells. El programa inclou l'explicació de la malaltia, les complicacions que pot tenir, el tipus d'alimentació que s'ha de dur, l'autoanàlisi i la insulina, els tractaments farmacològics, la cura

i higiene dels peus i situacions especials, informa l'ACN.

Els pacients que participen en el programa se'ls fa un control teòric per saber quin coneixement tenen de la diabetis i analítiques per veure el seu estat. Aquestes proves es repeteixen en acabar el programa,

sis mesos després i al cap d'un any de la participació. Domingo ha dit que «aquestes proves ens demostren l'èxit del programa ja que demostren objectivament la millora en tots els resultats tant en coneixements sobre la diabetis com en la millora de la salut dels malalts».

DIARI D'UDORNÀ

El romànic obre el cicle 'Desenterrant el passat'

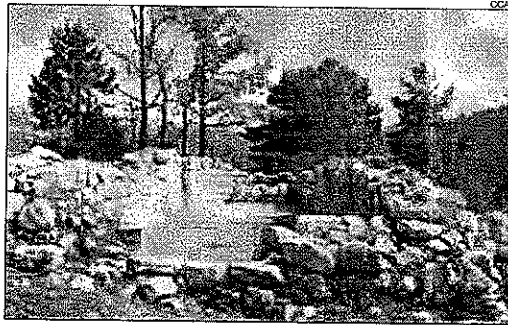
2/10/2013

■ LA SEU D'URGELL. L'historiador Carles Gascón obre divendres vinent (20 hores, al Consell Comarcal) el cicle *Desenterrant el passat. Arqueologia i paisatge a l'Alt Urgell*. Exposarà les últimes troballes al voltant del patrimoni romànic de la comarca.

BON DIA

2/10/2013

ICONFERÈNCIES

Les restes recuperades en l'excavació de Sant Quiró d'Ossera.

Gascón obre el cicle Desenterrant el passat

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

El Consell Comarcal de l'Alt Urgell (CCAU) i l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell, conjuntament amb l'Arxiu Comarcal i l'Espai Ermengol, han organitzat per segon any consecutiu una nova edició del cicle *Desenterrant el passat. Arqueologia i paisatge a l'Alt Urgell*, plantejat com una plataforma per donar a conèixer i sensibilitzar sobre la importància del patrimoni arqueològic i paleontològic de la comarca.

La primera xerrada, titulada *El romànic de l'Alt Urgell. Una perspectiva arqueològica*, anirà a càrrec de l'historiador Carles Gascón i tindrà lloc a la sala d'actes de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell el proper divendres

a les vuit del vespre. Gascón presentarà, juntament amb una sèrie de noves troballes que permeten arrodonir els coneixements actuals del desplegament d'aquest estil arquitectònic, noves interpretacions sobre la ubicació d'aquests temples amb relació als nuclis de població.

Al llarg del cicle es tractarà l'arqueologia del paisatge a través d'una intervenció de l'historiador Climent Miró sobre els camins de la transhumància; la paleontologia, amb la xerrada de David M. Alba sobre una mandíbula de *Dryopithecus* localitzada fa un segle a la teuleria del Firal de la Seu i, com a cloenda del cicle, hi haurà també una intervenció de Laia Creus sobre els resultats de l'excavació duta a terme al Pati del Palau. ■

SEGRE (AGENDA)

2/10/2013

10.00

SEU D'URGELL. F.S. HOSPITAL I TELECENTRE.

Exercici físic i mental

Dins de la setmana dedicada a la gent gran, avui se'ls proposa iniciar-se en l'exercici físic, amb gimnàstica de manteniment suau, amb Maite Chinchilla, al centre de dia de la Fundació Sant Hospital. A la tarda, a partir de les 16.30 hores, podran conèixer els tallers de memòria, que es porten a terme a través de la música i el joc al Telecentre, dins del centre cultural Les Monges. Per assistir a

REGIÓ 7

2/10/2013

Els cinemes Guiu de la Seu enceten la temporada d'òpera en directe

REDACCIÓ | LA SEU D'URGELL

■ Els cinemes Guiu de la Seu d'Urgell comencen aquesta setmana la temporada de projeccions d'òpera en directe i alta qualitat d'imatge. La primera tarda d'òpera es farà demà a la tarda i la protagonitzarà l'obra *Mefistofele* d'Arrigo Boito, que es representarà al mateix temps a la San Francisco Opera. La sessió començarà a dos quarts de vuit del vespre i tindrà una durada de més de tres hores, amb dos entreactes inclosos. La representació, que es projectarà a la sala gran, tindrà la participació d'Ildar Abdrazakov, Patricia Racette i Ramon Vargas.

SE 61E

2/10/2013

7 SUCCESOS ALT URGELL

DIARI D'ANDORRA

La víctima va acudir a l'aeròdrom a un concentració de Ferraris.

Indaguen si el motorista mort feia proves de velocitat

[MONTFERRER I CASTELLBÒ] Els Mossos d'Esquadra investiguen si el motorista que va perdre la vida als voltants de l'aeròdrom de la Seu d'Urgell estava efectuant proves de velocitat al recinte. De fet, les primeres indagacions indiquen que

va sortir de la pista de l'aeròdrom quan circulava a gran velocitat. El motorista havia anat a l'aeròdrom guiant un grup de Ferraris que efectuaven una prova de velocitat. Va estar més de 12 hores desaparegut.

Investigan si el guía murió en una carrera con la moto

LA SEU D'URGELL

B.R.

Agentes de los Mossos d'Esquadra investigan si el motorista guía de un encuentro de Ferraris en la Seu d'Urgell hallado muerto el domingo tras desaparecer durante 17 horas estaba realizando una carrera en el aeródromo donde tuvo lugar la concentración, cuando sucedió el accidente.

Según fuentes cercanas a la investigación, el guía, vecino de Andorra, fue grabado por una cámara del recinto con actitud de empezar una carrera por el aeródromo.

El hombre llevaba desaparecido desde las 19.00 horas del sábado y su cuerpo sin vida fue hallado el domingo en el Camí Ral de La Cerdanya. Los Mossos investigan si el motorista, durante una carrera, pudo salir despedido desde el aeropuerto de la Seu d'Urgell y hasta el lugar donde apareció.

El fallecido fue hallado con su motocicleta en una zona boscosa cercana al camino, según informaron fuentes del Servei Català de Trànsit (SCT) el mismo do-

► Una cámara grabó al hombre en el aeródromo con actitud de hacer carreras

► El cuerpo sin vida aparece en una zona boscosa junto a la motocicleta

mingo.

En todo caso, todo indica que se trató de un accidente, tal y como apuntaron las primeras informaciones tras la aparición del cuerpo sin vida del motorista. Una causa que también confirmó la autopsia practicada por los médicos fo-

renses del Institut de Medicina Legal de Lleida, donde se trasladó el cuerpo del fallecido para llevar a cabo este trámite tras el accidente.

Este fue el tercer accidente mortal registrado en las vías leridanas en el mes de setiembre. El anterior se produjo el día 18 en la carretera N-240 a la altura de Les Borges Blanques, sentido a Tarragona, y tuvo un desenlace trágico en el que murieron dos personas. En el accidente se vieron implicados dos camiones que transportaban mercancías y un turismo. Los dos fallecidos eran dos trabajadores de una empresa de montaje de escenarios y conocidos en el mundo del espectáculo leridano.

Las dos víctimas tenían 43 y 30 años y eran vecinos de Lleida. El conductor del otro camión implicado en el siniestro resultó herido de gravedad, mientras que los ocupantes del turismo salieron prácticamente ilesos, solo con heridas leves del accidente. La vía tuvo que cortarse durante horas y dar paso alternativo por la AP-2.

LA MONTANA

2/10/2013

PROJECTES DE LLEI

La inversió prevista al pressupost del 2014 esquiva el Pirineu

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

Igual que el conjunt de Catalunya, l'Alt Pirineu pateix una retallada d'inversions al Projecte de Pressupostos de l'Estat per al 2014, que va presentar dilluns el ministre espanyol d'Hisenda, Cristóbal Montoro.

I és que la demarcació de Lleida és una de les més castigades per la retallada, ja que només rebrà 74 milions d'euros, la meitat de diners que aquest any, i ja suma un descens del 85% en els darrers cinc exercicis. El 2009 la inversió a la província de Lleida va ser de prop de 500 milions d'euros.

En el cas de l'Alt Urgell, la principal inversió prevista és una partida de 100.000 euros per a treballs de restauració a la Catedral de la Seu d'Urgell. Pel que fa a infraestructures pendents, el Projecte de Pressupost preveu partides gairebé testimoniales, de 5.000 euros, per a projectes com ara la variant de

La partida més important prevista a l'Alt Urgell són 100.000 euros per a la Catedral de la Seu

la capital alturgellenca i la reforma del port del Cantó, al tram Adrell-Canturri de la N-260.

Quant al conjunt del Pirineu, la principal aposta és la millora de la travessia urbana de Gerri de la Sal, que substitueix la suspesa variant de la població i que rep 1.380.000 euros. També es destinen un màxim de 10.000 euros a la variant de la Pobla de Segur i al tram de la N-230 a la Val d'Aran. La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), té previst gastar 281.000 euros a la demarcació.

Aquesta retallada ha generat una gran indignació a Catalunya ja que el descens de les inversions se situa a l'entorn del 25%. ■

OBRES LA CAIGUDA DE LA INVERSIÓ A LLEIDA

CiU i PSC denuncien que les inversions de l'Estat "maltracten" i són "cruels" per a Lleida

Les partides baixen a la meitat el 2014 respecte a aquest exercici i cauen un 85 per cent en només 5 anys
|| Els empresaris les qualifiquen de "nefastes" i els nacionalistes anuncien esmenes a la totalitat

H.C./J.G.

LLEIDA | La dràstica retallada de les inversions en els pressupostos generals de l'Estat a Lleida per al 2014 (que passen dels 148 als 74) va provocar ahir la indignació general a Lleida. Els comptes més austers en 10 anys i una caiguda del 85% en només cinc anys deixaran una altra vegada la província sense grans obres, tret del tram Lleida-Rosselló de l'autovia i el canal Segarra-Garrigues. El president de la Diputació, Joan Reñé, va considerar que els pressupostos "maltracten i menyspreen les comarques de Lleida i Catalunya". Altres destacats membres de CiU, el delegat del Govern, Ramon Farré, va considerar que "el país requereix un avanç de forma definitiva perquè l'Estat no és de confiança".

Els diputats Conxita Tarruella i Marc Solsona van destacar que si es tenen en compte els pressupostos ministerials, a Lleida la despesa ha passat de 214 milions el 2011 a 147 el 2012 i només 45 per al 2014 (un 69% menys, encara que aquesta xifra no inclou el Segarra-Garrigues). Van qualificar els pressupostos de centralistes i de "falta de respecte" i van anunciar una esmena de CiU a la totalitat. Per la seua part, Joan Simó, president de la Cambra de Comerç, va assegurar que els números "són nefastos".

Al PSC, l'alcalde de Lleida i primer secretari de la federació, Àngel Ros, va denunciar que els pressupostos són "un error polític i econòmic" i va recordar que no deixen diners per a obres importants com la Lleida-Tarragona o l'autovia a Aran. La diputada socialista Teresa Cunillera va qualificar de "cruels" les inversions a Lleida i Paco Boya, senador per l'Entesa, va criticar l'absència de partides per a l'Eix Pirinenc. Per la seua part, el diputat del PP José Ignacio Llorens va replicar les crítiques: "Són uns comptes per recuperar la confiança dels ciutadans, de la UE i dels mercats." "Altres gasten i tenen l'IBI més car d'Espanya —en al·lusió a Lleida ciutat— i, d'altra banda, m'agradaria que CiU expliqués també el que inverteix a Lleida."

La notícia, a
Lleida Televisió

SEGRE plus

Vegeu el vídeo al
mòbil amb el codi.

LES FRASES

«La inversió maltracta Lleida i castiga Catalunya pel camí que ha obert»

JOAN REÑÉ
PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ

«Es repeteixen cada any les inversions i hi ha una nul·la i vergonyosa inversió al Pirineu»

PACO BOYA
SENADOR DEL PSC PER LLEIDA

«Els pressupostos són un error polític i oblidem les autovies a Tarragona i Aran»

ÀNGEL ROS
ALCALDE DE LLEIDA

«Aquests pressupostos no ajuden al diàleg. Per a Lleida són un escàndol i una vergonya»

CONXITA TARRUELLA
DIPUTADA AL CONGRÉS PER CIU

«Faltà un avenç perquè l'Estat no és de confiança i no fa el que hauria de fer»

RAMON FARRÉ
DELEGAT DE LA GENERALITAT A LLEIDA

«Els números són nefastos. També són una mala manera de llimar diferències»

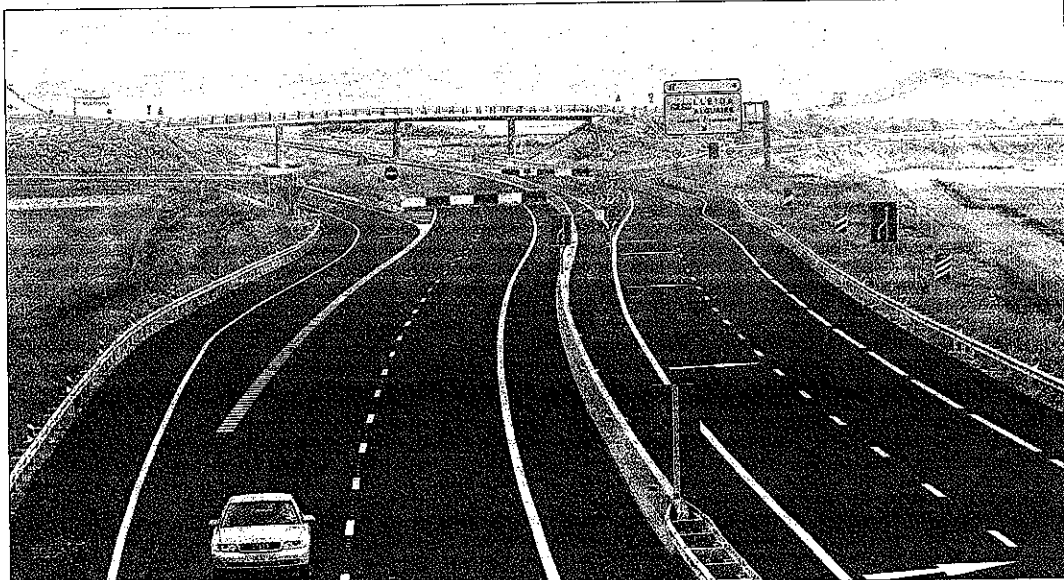
JOAN SIMÓ
PRESIDENT DE LA CAMBRA DE COMERÇ

«Els pressupostos són especialment cruels i menyspreen el territori de Lleida»

TERESA CUNILLERA
DIPUTADA DEL PSC AL CONGRÉS

«Lleida té l'IBI més car perquè gasta i em pregunto el que CiU inverteix a Lleida»

JOSÉ IGNACIO LLORENS
DIPUTAT DEL PP

La A-14, construïda entre Rosselló i Almenar, tindrà continuïtat al tram entre Lleida (A-2) i Rosselló després de més d'un any.

La Fraga-Alfajarín, només amb diners per a estudis

Foment consigna 700.000 euros per a l'any que ve i res per als següents exercicis

LLEIDA | La caiguda de la inversió per a l'any que ve a Lleida segons els pressupostos de l'Estat té la seua continuïtat també als municipis veïns d'Aragó, on les autovies pendents (A-2 i A-14) amb prou feines compten amb dotacions pressupostàries. En el cas del desdoblament de la N-II, pendent en els 91 quilòmetres del tram entre Fraga i Alfajarín, el ministeri de Foment ha consignat únicament 700.000 euros, que donaran per

a poc més que nous estudis. En aquest tram, el Govern manté bonificacions en el peatge de l'AP-2. Per als següents anys no hi figura cap partida. A l'hora,

AUTOVIES A-14 I A-22

La A-14 només compta amb 30.000 € per a 70 km i la A-22, amb 100.000 €, estarà acabada a Siétamo

l'autovia de Lleida a Sopeira compta en la previsió d'inversions a Aragó amb només 30.000 euros repartits en els cinc trams que recorren pel territori d'Osca.

Així, els pressupostos preveuen destinar 5.000 euros a cada un dels següents trams: Alfarràs-Tamarit; Tamarit-Purroi; Purroi-Benavarri; Benavarri-Viacamp; Viacamp-el Pont de Montanyana i del Pont de Montanyana a Sopeira. Aquesta as-

signació és purament simbòlica, ja que fins al 2016 el Govern no inclou partides més importants, en concret, d'uns 3,4 milions d'euros distribuïts entre tots aquests trams, que sumen més de 72 quilòmetres de futura autovia.

També s'ha de destacar una partida de 100.000 euros a l'acabament de l'autovia A-22 al tram entre Siétamo i Osca capital, que és l'únic pendent entre Lleida i Osca.